

Z právní praxe.

Přehled judikatury Nejvyššího soudu*).

Automobily.

Ustanovení § 2 zákona o provozu silostrojů má na mysli vadnou povahu silostroje. Měl-li autobus konstruktivní vadu, spočívající buď v tom, že šrouby nebo disky byly slabé, neb že disky nevyhovovaly co do profilu, byl povahy vadné, a vyletěla-li důsledkem této vady kola a poranila člověka, nastala škodná událost z povahy silostroje.

Ručení podle § 3 (4) aut. zák. jest ručením solidárním, nikoliv koreálním. Žalovaný majitel provozu může se vyvinit jen, dokáže-li, že škodná událost vznikla výlučně z právního důvodu (z provozu) nebo ze skutkového základu, týkajícího se jen druhého ze zákona ručícího provozu. (Rozh. z 3. února 1933, Rv II 808/31.)

Bytová lichva.

I skutková podstata podle § 8, písm. a) až c), zákona o trestání válečné lichvy, č. 568/1919 (v doslovu zák. č. 80/1924), předpokládá využití mimořádných, válkou vyvolaných poměrů. (Rozh. ze 17. března 1933, Zm II 189/31.)

Poznámka: Jde tu o změnu praxe zrušovacího soudu; rozhodnutí sb. n. s. č. 1917, 2615, 4204 a 2895 byla v opačném smyslu.

Děti nemanželské.

Dítě ještě nenarozené, avšak již zplozené, pokládá se za narozené, pokud jde o jeho vlastní práva.

Dítě, které v době smrti domnělého nemanželského otce bylo již počato, patří k osobám, o jichž výživu měl usmrcený, předpokládajíc, že jest nemanželským otcem, pečovatí podle zákona a jemuž musí býti nahrazeno to, co mu smrtí živitele na výživě ze zákona ušlo. (Rozh. z 26. května 1933, R II 144/33.)

Exekuce.

Proti povolení exekuce na základě směnečného platebního příkazu lze uplatnití rekusem i závadu v doručení směnečného platebního příkazu, třebaže exekuce nebyla povolena soudem, který vydal platební příkaz, nýbrž podle § 4, odst. 2. ex. ř., soudem exekučním. (Rozh. z 3. února 1933, R I 22/33.)

Ustanovení zákona ze dne 21. prosince 1932, č. 1 Sb. z. a n., nemůže býti použito i při rozhodováních vydaných před jeho účinností, třebaže se doručení stalo až po jeho účinnosti. (Rozh. z 2. června 1933, R I 491/33.)

Otázkou, zda rozsudek pro zmeškání u rakouského soudu, na jehož základě byla tímto soudem povolena proti žalovanému bydlícímu v tuzemsku exekuce, není v tuzemsku vykonatelný, poněvadž rakouský soud podle § 6 zákona ze dne 27. dubna 1896, č. 70 ř. zák., nebyl příslušný pro

*) Rozhodnutí Rv a R jsou civilní, Zm trestní.

spor, musí se tuzemský exekuční soud zabývat z úřadu a musí, zjistí-li to, zrušit exekuci.

Žalobu dlužníka, domáhající se výroku, že exekuce na základě rakouského rozsudku pro zmeškání je vzhledem k § 6 zákona ze dne 27. dubna 1896, č. 70 ř. zák., nepřipustná, jest odmítnouti pro nepřipustnost pořadu práva. (Rozh. z 18. května 1933, R I 375/33.)

K o n k u r s .

Předpis § 40 (1) konk. ř. č. 64/1931 Sb. z. a n., podle něhož odporovat právním jednáním jest oprávněn správce konkursní podstaty, jest předpisem velicím, na němž nelze nic měnit ani dohodou mezi správcem konkursní podstaty a konkursním věřitelem. (Rozh. ze 3. února 1933, R I 55/33.)

K uplatnění odpůřího práva za konkursu pořadem práva jest podle § 40 konk. ř. ovšem jediné oprávněn správce konkursní podstaty, avšak rozhodnutí o tom, zda má být podána žaloba odpůří čili nic, není vyloučeno z kompetence ani věřitelského výboru, ani schůze věřitelů.

Konkursní komisař může podle § 95, odst. 1. konk. ř., zakázat (dokud se o věci neusnese schůze věřitelů) i výkon usnesení věřitelského výboru, jímž byl schválen smír konkursní podstaty s konkursním věřitelem, podle něhož nemá být proti tomuto věřiteli uplatňován odpůří nárok. K takovému zákazu není zapotřebí, aby okolnosti, předpokládané odpůřím důvodem, byly osvědčeny; stačí, má-li konkursní komisař pochybnosti o pravém skutkovém stavu. (Rozh. ze 4. února 1933, R I 54/33.)

N e k a l á s o u t ě ž .

Obchodní zástupce (soutěžitele), kteří nejsou ve službách některého živnostníka, jest považovati za samostatné obchodníky a tudíž za podnikatele a soutěžitele. (Rozh. z 25. února 1933, Rv II 757/31.)

Zda v zákaznických kruzích platí způsob obalů firmy pro firmu za příznačný, jest skutkovým zjištěním. O právní otázku šlo by jen, kdyby byl sporným pojem příznačnosti.

Otázka, zda ve styku zákaznickém může nastati záměna, jest otázkou skutkovou potud, pokud soud zjišťuje, zda k záměně docházelo nebo podle zkušenosti znalecké k ní dojíti může. Právní otázkou jest při tom však, jakého stupně opatrnosti zákaznické se vyžaduje pro to, aby záměna byla možna nebo vyloučena.

Záměna nemůže povstati, nespokojí-li se zákazník, žádající výrobek určité firmy, s pozorováním velikosti, tvaru a barvy sáčku a tisku, nýbrž všimne si právě obrazu, který se však patrně a markantně liší.

Rozhodnutí ministerstva obchodu podle § 30 známkového zákona jest závazné. (Rozh. ze 24. února 1933, Rv I 1878/31.)

Přidávání knih ke zboží (střížnému), zaslanému zákazníkům, nelze považovati za jednání přičící se dobrým mravům, je-li prodáváno jen dobré a hodnotné zboží a prodatel se spokojuje s normálním ziskem (jeho zisk jest menší o cenu přídavku). Jest však jednáním přičícím se dobrým mravům, lálal-li prodatel na úkor svých soutěžitelů kupitele přídavkem knih ke koupi zboží méněhodnotného za ceny, jež neodpovídají jeho kvalitě a v nichž dochází i on náhrady za přidané, lacině nakoupené knihy. (Rozh. z 25. února 1933, Rv I 1879/31.)

V případě § 31, odst. (2) zák. čís. 111/1927 nestačí (jako k § 31, odst. (1) téhož zákona) vědomí pachatelovo, že sděleného obchodního nebo výrobního tajemství objektivně může být použito za účelem soutěže, nýbrž sdělení nebo užití tohoto tajemství musí se státi za účelem soutěže. (Rozh. z 11. března 1933, Zm I 409/31.)

Nesporné řízení.

Přihlášený dědic, prohlásivší, že dohodou se spoludědici jsou úplně vyrovnány jeho nároky proti pozůstalosti a proti ostatním dědicům, není již účastníkem pozůstalostního řízení, aniž řízení, které vyvolali ostatní dědici návrhem, aby pozůstalostní soud schválil jejich žádost za poznámku pořadí pro zamýšlené zadlužení pozůstalostních nemovitostí. (Rozh. z 19. května 1933, R I 383/33.)

Mezi třetí osoby náležejí i účastníci řízení, nabyli-li z rozhodnutí práv. (Rozh. ze 24. května 1933, R I 456/33.)

Odhad za účelem vymezení dávky z přírůstku hodnoty.

Byli velkostatek v čase prodeje v záboru, jest odhadní hodnotu určití podle stavu cen a nemovitostí v rozhodný den, při čemž jest skutečnost, že velkostatek byl v záboru, vyjádřiti v konečné hodnotě procentuelní redukcí, odpovídající tomu, oč se konečná hodnota velkostatku snížila skutečným nebezpečím, že část plochy bude při pozemkové reformě zabrána. Plochu, přesahující 250 ha, nelze tu ceniti podle sazeb stanovených náhradovým zákonem pro převzetí půdy státem (t. zv. Brdlíkových tabulek).

Obecná cena jest totožná s cenou prodejovou. Určení její kapitalisováním čistého výnosu jest předepsáno tam, kde její přímé zjištění pro nedostatek objektů vhodných ke srovnání není dobře možné neb aspoň spolehlivé. Znalci musí se, i když vypočítali obecnou cenu kapitalisováním čistého výnosu, při závěrečném společném posudku aspoň pokusiti zjistiti obecnou (prodejovou) cenu také přímým srovnáním s cenami, za stejných okolností skutečně placenými, a vysloviti se o tom, zda cena kapitalisováním výnosu zjištěná, se rovná docílitelné kupní, tedy prodejní ceně, či se od ní, v jaké míře a z jakého důvodu odchyluje. (Rozh. ze 6. února 1933, R I 1081/32.)

Ochrana nájemců.

Smlouvu, kterou má na mysli ustanovení § 14 zák. čís. 48/1925 Sb. z. a n., nemusí uzavřítí nový nájemník ve smyslu § 31, čís. 5 zák. Stačí, dojednal-li po 31. březnu 1925 starý nájemník s pronajimatelem smlouvu na dobu pěti let, odchylující se od dosavadní smlouvy co do předmětu (ježto původní byt byl zmenšen o 2 pokoje na 3 pokoje) i co do výše nájemného.

Pronajimatel může smluvené zvýšené nájemné požadovati i po uplynutí doby, na kterou byl nový nájem ujednan. (Rozh. z 25. února 1933, R II 23/33.)

Co si dal pronajimatel od nového nájemce mimo nájemné zaplatiti ke krytí útrat zřízení náhradního bytu v témže domě pro dřívější nájemníky bytu, jest zakázanou úplatou ve smyslu § 20 (2) zákona čís. 48/1925 Sb. z. a n. (Rozh. ze 16. února 1933, Rv I 1655/31.)

Z bytů a místností, uvedených v § 4 (1) zák. čís. 210/1931 Sb. z. a n. a jsooucích do 31. prosince 1932 pod ochranou zákona, nebylo lze dáti před tímto dnem výpověď bez svolení soudu, třebaže daná výpověď měla přivoditi zrušení nájemní smlouvy až po 1. lednu 1933. (Rozh. ze 17. února 1933, Rv I 134/33.)

Pronajimatel náhradního bytu ve smyslu § 32 zák. čís. 44/1928 Sb. z. a n., nemůže jednostranně zvýšiti nájemné, jež ujednal s nájemcem náhradního bytu. (Rozh. ze 23. února 1933, Rv I 1450/31.)

Předpisem § 23 zákona o ochraně nájemníků (v nynějším doslovu zákona čís. 166/1930 Sb. z. a n.) není vyloučena přímá žaloba pronajima-

tele na nájemníka o placení přípustného zvýšení podle § 9 zákona, jestliže je nájemník odpírá. Byl-li takový spor zahájen a nepředcházel-li rozhodnutí nesporného soudece podle §§ 21 (2) a 23 zákona a závisí-li rozhodnutí sporu zcela nebo částečně na tom, zda zvýšení nájemného je podle § 9 zák. přípustné, musí však procesní soud řízení přerušit a vyzádati si rozhodnutí nesporného soudu o tom, zda je zvýšení nájemného přípustné za dobu, za kterou jest v žalobě požadováno, tedy nejen pro dobu od nejbližšího nájemního období (jen pro budoucnost), nýbrž po případě i pro dobu minulou. (Rozh. z 2. února 1933, R I 37/33.)

Ochrana republiky.

Z dosahu § 2 zák. na ochr. rep. vypadají jen přípravy, jež jsou k dosažení protiprávního cíle vždy a za všech okolností (vůbec) nezpůsobilé.

Sudetendeutscher Heimatbund (SH) pracuje k násilnému přivtělení (části) Československé republiky k budoucí velkoněmecké říši; výchově pro tento cíl slouží t. zv. letní tábory SH; je proto účast na těchto táborech (v Německu) přípravou úkladů o republiku po rozumu § 2 zák. na ochr. rep.

Nešlo-li jen o pouhé vyzvídání, nýbrž byl-li tu i úmysl prozradití výsledek této činnosti cizí moci a byl-li úmysl ten i uskutečněn, jde o zločin vojenské zrady po rozumu § 6 čís. 2 zák. na ochr. rep., třebaže ani nebylo zjištěno (nelze zjistiti), které vojenské tajemství bylo prozrazeno.

Činnosti uvedené v odstavcích 2 a 3 čís. 2 § 6 zák. na ochr. rep. jsou k činnosti uvedené v odst. 1., čís. 2, § 6 cit. zák. jakož i navzájem v poměru subsidiarity; činnost uvedená v odst. 2. (vyzvídání) je v podstatě přípravným jednáním k vyzrazení, takže vyzvídání-li kdo tajemství tamže uvedené a pak je vyzradil, je trestný jen pro vyzrazení; také ten, kdo se s někým spojil nebo kdo vešel ve styk, uvedený v odst. 3. za účely uvedenými v odst. 1. nebo 2. a pak tajemství za účelem, uvedeným v 2. odstavci vyzvěděné vyzradil, podnikl zmíněnou činností co do tohoto chráněného statku přípravnou činnost k vyzrazení, takže, pokud došlo k vyzrazení tohoto tajemství, k němuž se odnášela činnost ostatní, nejde tu o reálný souběh trestných činů, ani o souběh trestních zákonů. (Rozh. z 15. března 1933, Zm I 897/32.)

Ten, proti komu trvá podezření, že byl sám zúčastněn trestným způsobem na vojenské zradě, nemůže býti trestně stíhán pro opominutí oznámení tohoto zločinného podniku podle § 12 zák. na ochr. rep.

Povinnost, oznámiti zločiny uvedené v 2. odst. § 12, čís. 1 zák. na ochr. rep., platí i když jde o osoby blízké. (Rozh. z 29. dubna 1933, Zm I 934/32.)

Pojem „Sudetendeutschland“ je pojmem po výtce politickým; odporuje vnitřním svým obsahem ústavě Čsl. republiky, přiřazuje se svým smyslem k pojmu územního útvaru německé říše.

Heslo „Sudetendeutschland“ již samo o sobě naplňuje skutkovou podstatu přečinu podle § 14, čís. 1 zák. na ochr. rep., tím spíše ve spojení s doplňkem „erwache“. (Rozh. ze 16. června 1933, Zm I 147/32.)

Pracovní soudy.

Nárok zaměstnance proti zaměstnavateli na náhradu škody, ježto zaměstnavatel opominul vykonati přihlašovací povinnost, uloženou mu zákonem ze dne 9. října 1924, čís. 221 Sb. z. a n., jest uplatňovati na pracovním soudě.

V případě § 42 zák. o pracovních soudech jest příslušnost okresního soudu výlučná. (Rozh. z 23. února 1933, R II 47/33.)

Ve sporu o žalobě, již podala vdova po zaměstnanci proti bývalému zaměstnavateli svého zemřelého manžela o náhradu škody pro nepřihlášení manžela k pensijnímu pojištění, není příslušným rozhodovati pracovní soud. (Rozh. z 2. února 1933, R I 56/33.)

Soudní řád.

Ustanovení § 232, třetí odstavec, c. ř. s., že soukromoprávní účinky spojené s podáním žaloby trvají, byla-li žaloba soudem odmítnuta pro nepřislušnost soudu, byla-li žaloba znovu podána u příslušného soudu do 30 dnů od právní moci usnesení žalobu odmítajícího, týká se i žalob, které jsou podle zákona vázány na propadnou lhůtu. (Rozh. z 11. května 1933, R II 160/33.)

Nelze vynést rozsudek pro zmeškání, byla-li podána neúplná žalobní odpověď, obsahující sice povšechné popření žalobního děje, neobsahující však konečný návrh. (Rozh. ze 27. května 1933, R II 178/33.)

Státní vězení.

Uložení trestu státního vězení předpokládá odsouzení pro zločin; pro přečin nesmí (§ 281, č. 11 tr. ř.) býti tento trest uložen, nýbrž lze jen vysloviti, že trest vězení (tuhého) má býti vykonán podle předpisů o výkonu trestu státního vězení; ani ten, ani onen trest nelze zostiřiti postem. (Rozh. ze 17. května 1933, Zm I 228/32.)

Urážka na cti.

Při uvažování o otázce, zda si průměrný čtenář časopisu mohl uvědomiti, koho se týče urážlivé sdělení o věci, která prý je v jiném kraji veřejným tajemstvím, jest přihlížeti i k tomu, není-li časopis čten i v tomto jiném kraji, nebo nejsou-li čtenáři v kraji, kde časopis vychází a se čte, tak znali poměrů, že mohou ze znamení ve článku uvedených seznati, koho se urážlivá zpráva týče.

Bere-li soudce skutečnost, že si průměrný čtenář časopisu nemohl uvědomiti, koho se článek týče, za zjištění na základě své znalosti čtenářstva časopisu, jest mu uvést, na jakém podkladě a z jakých zdrojů si tuto zkušnost zjednal. (Rozh. z 10. března 1933, Zm II 320/31.)

I při § 487 tr. zák. platí ustanovení §§ 488, 491 tr. zák., že urážkou může býti dotčena čest osoby (předmětu ve smyslu § 492 tr. zák.) nejen přímo jmenované, nýbrž i označené jen znamením na ni dopadajícími.

Vhodným prostředkem urážky úřadu je dopis i tehdy, je-li předpisem o listovním tajemství pisatel zabezpečen proti tomu, že se o obsahu dopisu nedozví jiná osoba než adresát; stačí, že se obsah dopisu má dostat a zpravidla i dostává k vědomí adresáta, jehož vážnost k napadenému úřadu může pak doznati újmy; nezáleží ani na tom, že napadený úřad nebyl v dopise výslovně pojmenován. (Rozh. z 15. března 1933, Zm I 897/32.)

Výtka opětného nedostavení se k líčení sama o sobě nedotýká se cti a není proto urážkou po rozumu § 488 tr. zák.

K důkazu pravdy se vyžaduje, by byla prokázána pravdivost skutečností neb urážlivého úsudku podle toho, zda se urážka stala tvrzením skutečností či úsudkem. Pravdivost úsudku lze dokazovati jen důkazem pravdivosti návět, na základě nichž byl úsudek učiněn. Předmětem důkazu pravdy jsou vždy skutečnosti na uraženého a jeho jednání se vztahující. (Rozh. ze 6. června 1933, Zm I 373/32.)

Úředník veřejný.

Obecní zřízenec (sluha), provádějící berního vykonavatele na jeho žádost, nepoživá při exekučním úkonu ochrany §§ 68, 81 tr. zák., nebyl-li

k tomu určen zvláštním příkazem vrchnostenským pro něho závazným (příkazem obecního úřadu, starosty obce). (Rozh. z 18. března 1933, Zm I 524/31.)

Ochrana listonoše na služební pochůzce § 68 tr. zák. Její podmínky. Není vyloučena tím, že nezachovány v nepodstatných bodech předpisy ministerstva pošt a telegrafů o doručovací službě z roku 1931. (Rozh. ze 30. května 1933, Zm I 757/32.)

Vyrovnání.

Smlouva o dodávce určitého množství zboží denně za předem ujednanou kupní cenu na řadu let jest jedinou trhovou smlouvou s různými dodávacími termíny. Dodavatelův nárok na zaplacení kupní ceny vznikl tu již ujednáním trhově smlouvy a, bylo-li pak o jeho jmění zahájeno vyrovnání, hodila se jeho pohledávka k započtení na vzájemnou pohledávku objednatele, třebaže se dodávky z trhově smlouvy staly až po zahájení vyrovnání.

Započtení nebránila ani okolnost, že vzájemná pohledávka objednatele vznikla ze směnek, jež objednatel vydal a dodavatel přijal a jež byly objednatelem proplaceny teprve po zahájení vyrovnání, byly-li tyto směnky dále převedeny již před zahájením vyrovnání. (Rozh. z 10. února 1933, Rv I 1664/31.)

Účastníky vyrovnacího řízení, oprávněnými k rekursu proti potvrzení vyrovnání, jsou jen věřitelé, jichž pohledávky jsou vyrovnáním dotčeny, nikoliv ručitelé vyrovnání a ručitelé dlužníka, třebaže učinili návrh na zastavení vyrovnacího řízení (podle § 65 [1], č. 5 vyr. ř.). (Rozh. z 10. června 1933, R II 195/33.)

Zmateční stížnost.

Sborový soud prvé stolice není oprávněn odmítnouti stížnost (dle § 2 zák. ze dne 31. prosince 1877, čís. 3 ř. zák. z roku 1878) do usnesení, jímž byla dle § 1 téhož zákona zamítnuta stížnost zmateční. (Rozh. z 1. června 1933, Zm I 972/32.)

Přehled judikatury Nejvyššího správního soudu.

Církevní věci.

Politický úřad není příslušný, aby na žádost obce rozhodoval o platnosti usnesení jejího obecního zastupitelstva, týkajícího se vyloučení této obce ze svazku farní obce a zřízení nové samostatné farní obce jediné za účelem, aby opatřil ministerstvu školství judikátní, tedy závazný podklad pro jeho rozhodnutí podle § 20 zákona, č. 50/1874 ř. z. (Nál. z 2. března 1933, č. 3227.)

Účtování stálých kromobyčejných výdajů na zabezpečení potřebné vody ve smyslu lit. f) § 100 vládn. nař. č. 124/1928 Sb. v kongruové příznávce není omezeno na vodu potřebnou pro beneficiátovu domácnost, nýbrž vztahuje se také na vodu potřebnou pro beneficiátovo hospodářství.

Účtování stálých kromobyčejných výdajů na zabezpečení potřebné vody ve smyslu lit. f) § 100 vládn. nař. č. 124/1928 Sb. ve výdajové položce kongruové příznávky není vyloučeno tím, že beneficiát v příjmové položce této příznávky uvedl místo skutečného výnosu pozemků pouhý desateronásobek katastrálního výnosu pozemků ve smyslu výnosu ministerstva školství a národní osvěty (v dohodě s ministerstvem financí) ze dne 1. srpna 1928, č. 98.911/VI/28. (Nál. ze 4. března 1933, č. 17.636/32.)

Podle § 14, odst. 2., zák. č. 11/1864 mor. z. z. přísluší členům obecních rad na Moravě voliti kostelní konkurenční výbor, i když nejsou katolíky. (Nál. z 21. února 1933 č. 1153.)

„Naléhavost“ prozatímního opatření ve smyslu ustanovení § 56 zák. č. 50/1874 ř. z. o zevních poměrech církve katolické, je dána již tím, že jde o dávku ve prospěch benefícia farního, jehož výtežek nestačí k zajištění kongruy. (Nál. ze 4. března 1933, č. 20.644/32.)

Veřejná obchodní společnost není zproštěna daňové povinnosti pro účely katolické církve podle § 1, lit. b) zák. ze dne 31. prosince 1894. č. 7 ř. z. ex 1895 již z toho důvodu, že společníci nejsou příslušníky církve římskokatolické. (Nál. z 29. března 1933, č. 15.061/31.)

Předpisy zákona č. 77/1927 Sb. netýkají se finančního hospodářství společností (obci) náboženských.

Berní moc, kterou § 11 zák. čl. XXXVIII z 1868 poskytuje náboženským společnostem vůči jejich příslušníkům za účelem úhrady nákladu na školy církevní, není dotčena předpisem § 23, resp. 1 a 4 zák. č. 77/1927 Sb. (Nál. z 5. dubna 1933, č. 2312.)

D a ň ě.

Základním kapitálem poplatníkovým, uloženým v podniku podrobeném zvláštní dani výdělkové, podle § 83 odst. 13, zák. o př. d. č. 76/1927, který jest základem minimální této daně rozumí se vlastní kapitál berního subjektu, uložený jím v poplatném podniku, nikoli též kapitál, opatřený zápujčkami, do podniku v téže povaze vložený a v téže vlastnosti v účtu rozvázném vykazovaný. (Nál. z 10. března 1933, č. 7793/30.)

Ustanovení § 62, odst. 2, zák. o dáv. z maj. o promlčení týká se pouze zákonného práva zástavního za dávku na nemovitostech dle odst. 1, uved. § 62, a nikoliv také ručení dle odst. 5. § 62 uved. zák. (Nál. ze 4. dubna 1933, č. 4996.)

Lhůta, uvedená v § 15, č. 1, lit. e), 3. větě zákona o př. d., č. 76/1927 při podmínce odčitelnosti rezervy pro všeobecnou daň výdělkovou u daně důchodové poplatníka, vedoucího řádné obchodní knihy, k použití této rezervy ku placení daně a stanovená poukazem na § 307, odst. 1., č. 3 téhož zákona do konce února (roku následujícího po berním roce), není prodlužitelná. (Nál. z 1. února 1933, č. 1704.)

I. Pro posuzování určité budovy jakožto budovy přepychové, podléhající podle § 162, odst. 3, zák. o př. d., č. 76/1927, zvýšené domovní dani třídní, jsou směrodatny její objektivní znaky, nikoli subjektivní povaha poplatníka (vlastníka nebo poživatele domu — § 119 cit. zákona) a způsob používání budovy.

II. Ustanovení prov. nařízení č. 175/1927 k § 162, odst. 3, zák. o př. d. v odst. 1. určující pojem „vily“ jako přepychové budovy podrobené podle cit. předpisu zákona zvýšené sazbě domovní daně třídní, neodporuje zákonu. (Nál. z 8. února 1933, č. 2076.)

Budova, která jest ve své podstatě, tedy po stránce objektivní, zámkem, je pro obor domovní daně třídní podle zákona o př. d., č. 76/1927, budovou přepychovou, podrobenou zvýšené sazbě této daně podle § 162, odst. 3, cit. zákona. (Nál. z 8. února 1933, č. 2077.)

Bylo-li promlčení práva k vyměření dodatku na dávce z majetku přetřeno úředním úkonem, směřujícím proti jednomu společníku veřejné obchodní společnosti, nemá přetřzení to samo o sobě v zápatí přetřzení promlčení vůči jinému společníku. (Nál. z 20. března 1933, č. 17.524/30.)

Ustanovení prov. nařízení č. 175/1927 Sb., „K 172, odst. 2., č. 1 až 3“ zák. o přímých daních č. 76/1927 Sb., v odst. 3., že pod pojem úroků podléhajících dani rentové spadají též náhrady za placenou daň rentovou, je ve shodě se zákonem. (Nál. z 20. března 1933, č. 19.541/30.)

Popřela-li osoba, které byla předepsána daň činžovní, svoji subjektivní povinnost k této dani, nemůže úřad proti ní použití následků zmeškání podle §§ 309 a 325 zák. č. 76/1927 Sb. o přímých daních z důvodu.

že nepodala včas přiznání k této dani a odpověď na dekret. (Nál. z 23. března 1933, č. 5094.)

Paušál stanovený vyhláškou ministra financí, č. 247/25 Sb., nevztahuje se podle 9. odstavce, č. 1, této vyhlášky na dodávky jatečního dobytka chovateli řezníkům. (Nál. z 30. března 1933, č. 1408.)

K odhadu podle § 214 zák. o d. os. nelze přistoupiti, jestliže strana podala úřadu pomůcky, o nichž tvrdí, že jsou způsobilé, aby se z nich přesně číselně seznala výše příjmu, a jestliže řízením, provedeným za součinnosti strany, nebyla zjištěna nezpůsobilost nebo nedostatečnost pomůcek k tomuto účelu. (Nál. ze 16. února 1933, č. 2509.)

Ustanovení § 11 novely č. 6/1924 Sb. k zákonu o dáv. z maj., č. 309/1920 Sb. nelze použití pro stanovení počátku promlčecí lhůty podle § 3 zákona č. 31/1878 ř. z., byla-li dávka z majetku zaplácena již před vyhlášením novely. (Nál. z 28. února 1933, č. 615.)

K dani válečné stanoví se jak příjem roku válečného, tak i příjem mírového roku i v případě, kdy do nich spadá příjem ze jmění poplatníkem zděděného po počátku roku 1933, jednotně, nikoli děleně ve dva samostatné základy a nelze proto v takovém případě vlastní příjem poplatníkův a příjem ze jmění jim zděděného posuzovati jako dvě samostatné složky mírového příjmu ve smyslu § 8, odst. 2. zákona č. 66/1918 ř. z. ve znění čl. I zák. č. 79/1920 (in concreto zvýšení mírového vlastního příjmu poplatníkovy na 20.000 Kč). (Nál. z 10. března 1933, č. 4029.)

I. Požitky podrobenými dani z tantiem podle § 183, odst. 1. o př. d., č. 76/1927, rozumí se vše, co společenští orgánové v ustanovení tom uvedeni v této vlastnosti obdrží, bez rozdílu, zda takovéto příjmy jsou pouze odměnou za konanou práci při provádění společenské funkce, nebo zda v nich jest obsažena také náhrada výloh, spojených s vykonáváním funkcí.

II. Přímá náhrada hotových cestovních výloh společenských orgánů, uvedených v § 183, odst. 1. zák. o př. d., jejichž pravost musí příjemce prokázat i podrobnými účty, nepodléhá dani z tantiem. (Nál. z 10. března 1933, č. 4030.)

I. Částka, kterou obec jako podnikatelka biografu platí podle závazku, převzatého při nabytí své licence, úřadu pro péči o válečné poškozence z hrubého příjmu podniku, není ve smyslu § 78 lit. a) zák. o př. d. odětatelnou položkou k zvláštní dani výdělkové.

II. Paušální roční částka, kterou obec jako podnikatelka biografu platí z hrubého příjmu podniku Čsl. Červenému kříži jako výtěžek licence tohoto spolku, na jejímž podkladě vedle své licence tento podnik sama provozuje, není jakožto participace jmenovaného spolku na výnosu podniku vylučitelnou položkou ze základu zvláštní daně výdělkové obci vyměřované. (Nál. z 13. března 1933, č. 5205/30.)

Okolnost, že podnik podléhající zvláštní dani výdělkové si zřídil v jednom roce dotaci fondu pro očekávanou ztrátu na jisté pohledávce do určité výše vzhledem k provozovacím poměrům tohoto roku, nemůže sama o sobě vylučovati, aby se pokládala za daněprostopou dle § 79, lit. f) zák. o př. d., č. 76/1927 další úložka do téhož fondu, kterou strana učinila v některém z následujících roků, když provozovací poměry do tyčného roku odůvodňují pochybnost pohledávky ve vyšší míře, než která se jevila v roce, kdy se pohledávka první objevila dubiosní a kdy první dotace byla zřízena. (Nál. z 13. března 1933, č. 11.640/30.)

Okolnost, že velkoobchod vínem (s nímž není spojen ani maloobchod ani výcep), nebyl podle § 21 zák. č. 533/1919 Sb. ohlášen, nevylučuje sama o sobě povahu podniku jako velkoobchodu vínem ve smyslu § 8, I. cit. zákona. (Nál. ze 13. března 1933, č. 12.042/30.)

Výdělková a hospodářská společenstva a jiné podniky uvedené v § 75 zákona o př. d., č. 76/1927, podléhají dle § 83, odst. 2. téhož zákona zvláštní dani výdělkové, činící 2% základního kapitálu — pokud nejdě

o zdaňování likvidačních přebytků (§ 80 cit. zákona) — bez ohledu, zda dotyčný podnik vykazuje v účetní závěrce přebytek či ztrátu. (Nál. z 13. března 1933, č. 2553/31.)

Z toho, že část fondu — majícího povahu speciálního rezervního fondu ve smyslu § 79, lit. f) zák. o př. d., č. 76/1927 — vzniklá z dotace tohoto fondu v r. 1926 (1925/26), se pokládá dle čl. VII uváděcích ustanovení k témuž zákonu za zdaněnou, neplatí, že se má posuzovati jako pravá reserva, připočitatelná k ukládacímu kapitálu podniku podle § 83, odst. 8. cit. zákona pro vyměření rentabilní přírážky. (Nál. z 13. března 1933, č. 6790/31.)

Jazykové právo.

Staniční úřad Československých státních drah, přijímaje nákladní list na zboží k dopravě, nekoná funkci úřadu republiky a není proto vázán předpisy § 2 jaz. zákona. (Nál. z 13. dubna 1933, č. 13.802/32.)

Ustanovení odst. 2., čl. 80 jaz. nař. č. 17/1926 Sb., předpisující, aby v obcích, jejichž jednacím jazyk není československý, byly návrhy učiněné v jazyku státním přeloženy do jednacího jazyka obce a návrhy učiněné v jazyku jednacím přeloženy do jazyka československého, jestliže některý člen obecního zastupitelstva, rady nebo komise o to požádá, jest kryto jazykovým zákonem.

Ustanovení odst. 4., čl. 80 jaz. nař. č. 17/1926 Sb., předpisující, že za předpokladů, tam uvedených, jest k žádosti navrhovatelově návrhy a prohlášení učiněné v jazyku československém zapsati do protokolu v tomto jazyce, jest kryto jazykovým zákonem. (Nál. z 20. února 1933, č. 3695/30.)

Poplatky.

Dvouletá lhůta stanovená v odst. 4., § 19 zák., čl. XLV/1887 (§ 157 uh. popl. pravidel) pro předpis poplatkového dodatku nebyla dotčena právními normami o dočasné suspensi lhůt pro promlčení práva státu k vyměření a vymáhání veřejných dávek. (Nál. ze 4. března 1933, č. 3735.)

Od trojnásobného poplatku vyměřovaného z druhého exempláře listiny podle věty 2, § 3 zák., čl. XXIII/1868 (odst. 2., § 56 uh. popl. prav.) neodčítá se kolkový poplatek zapravený na prvním exempláři. (Nál. z 11. března 1933, č. 4129.)

Svědecký zápis o právním jednání, který jest podle § 19 zákona č. 54/1925 Sb. pokládati za listinu o příslušném právním jednání, užije-li se ho k úřední (soudní) potřebě, nepodléhá — bez takového použití — povinnosti k předložení úřadu podle § 43 popl. zákona. (Nál. ze 13. března 1933, č. 2122/31.)

Poskytnutí úvěru osvědčené listinou podléhá zásadně poplatku podle saz. pol. 78 popl. prav. (Slovensko.) (Nál. z 31. března 1933, č. 2219.)

Pozemková reforma.

Teprve knihovním oddělením nemovitosti od posavadního tělesa knihovního nabývá nemovitost právní samostatnosti podle § 3a) zák. zákona. (Nál. z 18. března 1933, č. 2455.)

Osobě, která přestala býti vlastníkem nemovitostí podle § 20 před. zákona ze záboru propuštěných, nelze již ukládati podmínky dle tohoto ustanovení. (Nál. z 25. února 1933, č. 2236.)

Školství.

Asistent vysoké školy technické, jemuž bylo při propočtení služební doby podle zák. č. 323/1920 Sb. a vládn. nař. č. 666/1920 Sb. započteno určité období vojenské služby, nemá právního nároku, aby zápočet tento

byl n.u. zachován i při úpravě služného ve služebním poměru profesora střední (průmyslové) školy, v němž byl ustanoven po vydání platového zákona č. 103/1926 Sb. (Nál. z 1. února 1933, č. 150.)

Usnesení vlády republiky československé ze dne 18. prosince 1929 o poskytnutí záloh na požitky učitelů škol obecných (ludových) a měšťanských na Slovensku a na Podkarpatské Rusi, jichž se týká § 1, odst. 2. zákona č. 104/1926 Sb., ani intimace tohoto usnesení, která se stala výnosem ministerstva školství a národní osvěty v Praze ze dne 15. ledna 1930, č. j. 173.416/29-I. resp. výnosem zemského úřadu v Užhorodě ze dne 13. února 1930, č. 6298-III, ani 1930 není rozhodnutím neb opatřením ve smyslu § 2 zákona o správním soudě. (Nál. z 11. února 1933, č. 2332.)

Rídící učitel obecné školy (ředitel občanských škol), který odešel do výslužby před 1. lednem 1926, nemá podle zák. č. 70/1930 Sb. nárok, aby jeho pensijní základna, určená podle § 20 vládn. nař. č. 96/1930 Sb. byla zvýšena o ředitelský přídavek ve výši stanovené § 15 učitelského zákona č. 104/1926 Sb. (Nál. z 30. března 1933, č. 20.726/32.)

Zákony č. 319/1918 ř. z. a 52/1919 Sb. samy o sobě neposkytují osobě učitelské právního nároku na drahotní přídavky, stanovené v uvedených zákonech. (Nál. z 5. dubna 1933, č. 10.063/31.)

Vojenské věci.

Zemská vyživovací komise není oprávněna změnit rozhodnutí okresní vyživovací komise z moci úřední v neprospech strany ani za platnosti zák. č. 120/1921 Sb. (Nál. z 10. března 1933, č. 17.626/31.)

Vojenská střelnice nemá ex lege právního nároku na to, aby t. zv. ohrožené pásmo zůstalo nezastavěno. (Nál. z 5. dubna 1933, č. 928.)

Zaměstnanci veřejní.

Při opožděném vykonání odborné zkoušky nenastával časový postup (§ 51, odst. 3. služ. pragm.) již uplynutím lhůty předepsané pro tento postup, nýbrž teprve vykonáním odborné zkoušky. (Nál. z 24. března 1933, č. 5046.)

Na soukromoprávní povaze služebního poměru zaměstnanců býv. rakouských státních drah nic nebylo změněno zákonem č. 159/1926 Sb., jímž byla uvedena v účinnost pro obor vnitrostátní t. zv. Vídeňská úmluva č. 195/1926 Sb. o odpočivných požitcích, (Nál. z 13. dubna 1933, č. 6619.)

Bylo-li důstojníku (státnímu úředníku) propůjčeno služební místo některým dnem mimo 1. den v měsíci a dosáhl-li nároku na plné výslužné ještě do konce téhož měsíce, není osvobozen od placení pensijního příspěvku ze zvýšené pensijní základny. (Nál. z 13. dubna 1933, č. 6764.)

Státní úředník, jemuž bylo propůjčeno služební místo určité platové stupnice jiným dnem než počátkem kalendářního čtvrtletí, nabývá podle § 15, odst. 2., ve spojení s § 141 plat. zák. 103/1926 Sb. nároku na postup do vyššího stupně služného této platové stupnice dovršením tříletí, jež započalo běžeti prvním dnem čtvrtletí následujícího po propůjčení služebního místa. (Nál. z 24. února 1933, č. 3104.)

Výrok kvalifikační komise podle §§ 18 a 20 služ. pragmatiky ze dne 25. ledna 1914, č. 15 ř. z., není rozhodnutím úřadu v právně-technickém smyslu, jak je má na zřeteli § 2 zák. o správ. soudu, nýbrž pouze odborným dobrozdáním, které stranou před nejvyšším správním soudem samostatně potíráno býti nemůže. (Nál. z 11. března 1933, č. 4296.)

Zdravotnictví.

Není porušením práva obce na Slovensku, nařídí-li politický úřad, aby dobytčí pasy vydával (§ 126, lit. b) zák. čl. VII, 1888) na místo starosty obecní notář. (Nál. z 13. dubna 1933, č. 6584.)

Živnostenské právo.

Stavitel, který nabyt stavitelské koncese v obci dříve, než tato prohlášena byla za místo vyňaté podle § 2. odst. 2. zákona z 26. prosince 1893, č. 103 ř. z., může v základě § 21 cit. zák. prováděti v této obci při stavbách, do jeho oboru spadajících, samostatně i práce tesařské.

Předpisem § 2 zák. ze dne 6. února 1920, č. 114 Sb. z. a n., byla platnost min. nařízení ze dne 27. prosince 1893, č. 194 ř. z. o prohlášení hlavního města Prahy s obcemi předměstskými za místa vyňatá (§ 2. odst. 2 zák. z 26. prosince 1893, č. 193 ř. z.) rozšířena i na ostatní obce a osady, sloučené s hlavním městem Prahou. (Nál. z 1. dubna 1933, č. 4684.)

Policejní úřady nejsou oprávněny podle čl. 2. a 3. zákona č. 125/1927 Sb. zakazovati pořádání her určitým automatem majiteli živnosti hostinské a výčepnické s oprávněním držeti dovolené hry. (Nál. ze 14. února 1933, č. 2514.)

Trestní nález, kterým byl majitel živnosti kovářské odsouzen pro neoprávněné provádění prací spadajících do oprávnění živnosti zámečnické, nelze vydati bez předchozího rozhodnutí o rozsahu jeho živnosti podle § 36 živn. řádu. (Nál. z 23. února 1933, č. 3081.)

Zbožím ve smyslu § 59, odst. 2. živnostenského řádu rozumí se předmět živnostenského podnikání (výroby aneb obchodu). (Nál. z 28. února 1933, č. 2002.)

Řízení správní.

Podá-li zemský prezident v zastoupení země (§ 54 org. zák. č. 125/1927 Sb.) odvolání do rozhodnutí okresního úřadu v záležitosti, v níž tato země byla stranou, není zemský úřad jako takový podjatý a může zástupce zemského presidenta o podaném odvolání rozhodovati (§ 11 vl. nař. č. 8/1928 Sb.). (Nál. z 1. března 1933, č. 17.187/30.)

Proti výroku okresního úřadu, ukládajícímu straně donucovací pořádkovou pokutu podle § 124 spr. ř., není odvolání na zemský úřad přípustno (§ 126, odst. 4. spr. ř., č. 8/1928 Sb.). (Nál. z 18. března 1933, č. 4374.)

Řízení správní a před Nejv. správ. soudem.

Opomine-li úřad poslední stolice naříkané rozhodnutí straně doručiti, nezakládá toto opominutí formální vadu naříkaného rozhodnutí, stíhatelnou stížností před nejvyšším správním soudem. (Nál. ze 4. února 1933, č. 1547.)

Proti výměru okresního úřadu, odmítajícímu podle § 78, odst. 1. vl. nař. č. 8/1928 Sb. podané odvolání jako opožděné, je přípustno odvolání na zemský úřad (§ 74, odst. 1. vl. nař. č. 8/28, čl. 8, odst. 1. zák. č. 125/27 Sb.). (Nál. z 1. března 1933, č. 9361/32.)

Zásada, že stát neručí za škody způsobené nezákonným výkonem veřejné moci, leč by mu povinnost taková byla zvláštním zákonem uložena, platí i na území dříve uherském. (Nál. ze 3. března 1933, č. 3391.)

Rozhodnutí správního úřadu, kterým tento odvolání též osoby v též věci zamítá (odmítá) jednak pro nepřipustnost, jednak pro bezdůvodnost, jest zrušiti podle § 6 zák. o s. s. z povinnosti úřední. (Nál. ze 17. března 1933, č. 1872.)